

moeten bepalen, maar toch kwam het mij voor, dat door een andere formulering de vraag zuiverder is te stellen. Op welke voorwaarden ook wij met verzekeringsmaatschappijen een verbintenis aangaan, zeker is, dat door ons concessies zullen moeten worden gedaan. Wij zullen niet langer vrij zijn om onze tarieven te regelen, zooals ons dat goed dunkt, en heel wat van onzen vrijen tijd zal door geschrijf enz. worden in beslag genomen.

De vraag is nu maar: mag billijkerwijs een dergelijke concessie van ons worden geëischt? Er dient te worden vooropgesteld, dat uitgaven voor den dokter in de meeste huisgezinnen wel tot de jaarlijks terugkeerende uitgaven zullen behooren. Nu heeft het in het algemeen geen zin tegen geregeld terugkeerende, zeker gemiddelde niet overschrijdende uitgaven zich te verzekeren. Een andere zaak wordt het onder-tusschen, wanneer de doktersrekening dit gemiddelde tebovengaat, zoodat een gel-delijke ondergang dreigt. Daarom meen ik, dat wij ons niet mogen verzetten tegen middenstandsverzekering, mits alleen verzekerd wordt tegen bedragen, die hooger zijn dan het gemiddelde (laten wij aannemen f-25 per gezin). Betreft het echter nota's beneden dit bedrag, dan mag er m. i. geen inmenging van eenige maatschappij geduld worden.

Hazerswoude, 17 Februari 1918.

J. J. DE CASPARIS.

DE „LIJDENSGESCHIEDENIS”.

Uit mijn beschrijving van den afloop eener verloskundige kunstbewerking besluit collega AUSEMS, dat de diagnose op een voornaam punt onjuist was. Nu staat voor mij die diagnose vast als de vaak aangehaalde paal boven water: ik heb den sterken contractiering gevoeld bij inwendig onderzoek en hem langzaam voelen verslappen onder den invloed van chloroform en ik was het volkomen eens met den collega, die schreef: „ik kan onmogelijk keering doen, noch den eenen noch den anderen kant uit door zeer vasten contractiering”. Ter verklaring van het meeningsverschil resten twee mogelijkheden: of AUSEMS besluit voorbarig, of ik heb mij onjuist uitgedrukt. Het eerste moet ik uitsluiten en ik heb dan ook de fout bij mij gezocht en gevonden. Ik had niet moeten spreken van gemakkelijke keering of liever nader aangeven, wat ik daarmede bedoelde. Ik meende dan dit te zeggen: deze keering was lang niet de moeielijkste, die ik in mijn 12-jarige plattelandspraktijk te doen had. Bij groote afstanden, slechte wegen, langdurige afwezigheid van huis, komt men vaak veel later dan men wenscht ter plaatse, waar hulp dringend noodig is, en wordt dan geplaatst voor moeielijke keeringen. Deze keering vond ik dan, juister uitgedrukt dan in mijn eerste mededeeling, betrekkelijk gemakkelijk.

Ik denk, dat het recht om een meening te verdedigen of een raad te motiveeren door het aanhalen van gevallen, waarin gefaald werd (errare humanum!), door weinigen betwist zal worden. Het vermelden van het geval was middel om mijn meening te staven en geen doel: trouwens ik noemde geen naam, evenmin als de vader iets gemerkt of gehoord heeft ten nadeele van hem, die mijn hulp verzocht. Voorloopig blijf ik bij mijn meening, dat het goddank veel lijden kan en blijf ik aanraden, in soortgelijke gevallen, niet „uw gang maar te gaan”, maar een *poging* tot keering te doen en ik zal trachten mijn vader na te volgen, die een vijftigjarige drukke plattelandspraktijk eindigde met ongebruikten decapitatiehaak en perforatorium.

Boxmeer, 12 Februari 1918.

W. J. F. NUYENS.

MIKROSKOPISCHE VERANDERINGEN IN DE HUID TENGEVOLGE VAN DEN ELECTRISCHEN STROOM.

Terecht ziet coll. ALBERTI in, dat ik volstrekt niet houd van aannemen op gezag; ik ben echter zelf in dergelijke beoordeelingen uiterst voorzichtig. Dat mijn uitleg van nekrose en coagulatie nekrose niet zoo'n sterk persoonlijk karakter draagt, als hij meent, kan hem blijken bij bestudeering o. a. van ASCHOFF's leerboek. Acute celdood, plotselinge celnekrose (snelle stolling) komt ongetwijfeld in het menschelijk lichaam veel minder vaak voor dan langzaam intredende of nekrobiose. De nekrotische weefsels